

با تلاش دوساله تیمی از پژوهشگران مرکز مطالعات شما ؛ بیش از 93 سوال و استفتا تخصصی در سه حوزه معماری -شهرسازی- و مدیریت شهری از مراجع معظم تقلید پرسیده شد . آغاز این اقدام از تابستان سال 1390 بود. جمعی از مهندسان و طلاب با برگزاری جلسات مکرر و بارش مغزی اقدام به طراحی استفتائات تخصصی در سه حوزه معماری، شهرسازی و مدیریت شهری نمودند.

پیگیری مستمر و چندین و چند باره اعضای تیم مرکز مطالعات شما -ir.iiua- از بیوت و دفاتر مراجع در خردادماه 1391 با پاسخگویی آیت ا...مکارم وارد فاز جدیدی شد . و در ادامه پیگیری ها ، پاسخهای نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها در نهم مردادماه سالجاری دریافت شد . اینک و ضمن تبریک این اقدام بی سابقه به علاقمندان و دغدغه مندان موضوع معماری مبتنی بر دین ، قسمت نخست این استفتائات در بخش معماری جهت استفاده عموم منتشر میشود.

The team of the Centre after two years of effort, more than 93 questions and Astfta specialized in This wasarchitecture, urban planning and urban management authorities asked the noble emulation. the beginning of the summer of 2010.

A group of engineers and students with frequent meetings and brainstorming to design specialized Astftaat three areas of architecture, urban planning and urban management, respectively.

And the constant pursuit of several members of the Centre for Studies in June 1391 to meet the client's And keep track of the responses received Ayatollahoffices -iiua.ir- Ayatollah Makarem new phase. Now and congratulated the unprecedented Sistani. step of concern to those interested in the subject of religion-based architecture, the first to be published Estefta'at in architecture.

طلب فر ق من مرکز بعد عام ن من المجهود، أكثر من 93 الأسئلة و استفتا المتخصصة في الهندسة المعمارية والمتخط ط الحضري والسلطات الإدارة المحضر ة مضاهاة النب لة. وكانت هذه بدا ة ص ف عام 2010. وكانت مجموعة من المهندس ن والمطلاب مع اجتماعات متكررة وتبادل الأفكار لتصم م متخصص استفتا ثلاثة مجالات العمارة والمتخط ط الحضري والإدارة المحضر ة، علي التوالي.

والمسعى المستمر من عدة أعضاء من مركز الدراسات في ون و ح ز ران عام 2011 لتلب ة مكاتب العم ل -ir.iiua- آ ة الله مكارم مرحلة جد دة. وتتبع المردود التي وردت آ ة الله المس ستاني. المآ ن وهنأ خطوة غ ر مسبوقة ت ر قلق المهتم ن في موضوع الهندسة المعمارية القائم علي المد ن، المهندس المعماري المرء سى للفتاوي للاستخدام العام.

بسم الله الرحمن الرحيم

نخستین مجموعه استفتائات

معماری-شهرسازی-مدیریت شهری

از محضر مراجع عظام تقلید

مقدمه:

با وجود تلاشهای پژوهشگران مرکز مطالعات شما، نظرات نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه ها بخاطر شائبه احتمالی تفاوت نتایج و پاس

بخش اول معماری:

1- آیا مهندس معمار می تواند از اجزایی چون شیشه درجایی از منزل استفاده نماید که بخاطر طرح او، در بعضی از اوقات شبانه روز قسمتهای داخلی منزل، قابل رویت و موجب مزاحمت یا معذب بودن ساکنین یا به گناه افتادن همسایگان شود؟

آیت ۱... مکارم: جایز نیست.

2- حکم استفاده از مصالح و نمادهای نمادکاری که در غرب برای شناسایی بناهایی با استفاده های غیر اخلاقی استفاده می شود چیست؟

آیت ۱... مکارم: جایز نیست.

3- آیا طراحی و ساخت خانه و آپارتمانی که صدای محارم از آن به بیرون یا به خانه همسایه منتقل شود مباح است؟

آیت ۱... مکارم: اشکال دارد.

4- آیا حتما اتفاق والدین باید از اتفاق فرزندان جدا باشد؟

آیت ۱... مکارم: حتی الامکان باید این مسئله در نظر گرفته شود.

5- تعبیه پنجره ای که به حیاط همسایه مشرف هست استفاده اش جایز است؟ به عنوان نورگیر چه طور؟

آیت ۱... مکارم: در هر حال بدون اجازه همسایه شرعا اشکال دارد.

6- طراحی و ساخت حمام جداگانه وصل به اتاق والدین چه حکمی دارد؟

آیت ۱... مکارم: چنانچه جهات بهداشتی در آن رعایت شود کار خوبی است.

7- آیا طرح اتاق والدین باید رو به قبله باشد؟

آیت ... مکارم: تفاوتی نمی کند.

8- آیا اتاق خواب فرزندان ذکور وانات باید جدا باشد؟

آیت ... مکارم: در صورت امکان لازم است جدا باشد.

9- اخیراً در مجتمعهای مسکونی طراحان اقدام به طراحی استخر در طبقات زیرین ساختمان مینمایند. با توجه به استفاده مختلط برخی افراد از این استخرها، طراحی آن برای مهندس معمار چه حکمی دارد؟ اگر طراح از سرنوشت خانه بعد از ساخت باخبر نیست آیا این اقدام جایز است؟

آیت ... مکارم: در صورتی که نحوه استفاده از آن را در آینده نمی دانید چگونه است، برای طراح مانعی ندارد.

10- آیا الزاماً محل عبادت و خواب در خانه باید جدا باشد؟

آیت ... مکارم: لزومی ندارد.

11- نظر دین در خصوص مکان یابی سرویس های بهداشتی چیست؟ آیا قرارگیری توالت در ابتدای ورودی آپارتمان جایز است؟

آیت ... مکارم: در هر جا که مزاحمت و آلودگی ایجاد نکند، مانعی ندارد.

12- استفاده از آشپزخانه اپن در بیوت مسلمین جایز است؟

آیت ... مکارم: در صورتی که به وسیله پرده های مناسب قابل پوشاندن در موارد لزوم باشد مانعی ندارد.

13- آیا المازما مساجد باید دارای مناره باشد؟

آیت ... مکارم: ضرورتی ندارد ولی خوب است چنان باشد که از دور و نزدیک برای افراد قابل شناسایی باشد.

14- نوشتن وان یکاد و آیات مشابه برای سردر ساختمان های چند طبقه چه حکمی دارد؟ خصوصا که افراد زیادی بالاتر از محل نصب آیه در سردر زندگی میکنند.

آیت ... مکارم: استفاده از آن اشکالی ندارد و زندگی آنها در طبقات بالاتر اهانتی محسوب نمی شود.

15- احداث و طراحی خانه ها به ضرورت ضوابط حاکم به نوعی است که در موارد زیادی اتفاق خواب و یا آشپزخانه دو واحد مستقل از یک نورگیر نورمیگیرند و لذا کاملا بهم اشراف و ارتباط دارند. این نوع طراحی چه حکمی دارد؟

آیت ... مکارم: این کار شرعا اشکال دارد.

16- جان پناه -دیوار بالایی پشت بام - به نظر شارع مقدس حداقل باید چقدر باشد؟ آیا رفع خطر سقوط از بام کافیسست یا باید مانع دید همسایگان به بام همدیگر هم بشود؟

آیت ... مکارم: مانع سقوط بودن المزامی است و مانع دیده شدن مطابق احتیاط است.

17- استفاده از مبل و صندلی در مساجد جایز است؟

آیت ... مکارم: در صورتی که مزاحمتی برای نمازگزاران داشته باشد جایز نیست و اگر محل جداگانه ای داشته باشند که آن را برای جلسات خاص از وعظ و خطابه اختصاص دهند مانعی ندارد.

18- آیا مساجد باید دارای وضوخانه باشد؟

آیت ... مکارم: با توجه به شرایط فعلی این کار لازم است.

19- حداقل های المزامات مکانی و امکاناتی برای اطلاق عنوان مسجد به آن مکان را از لحاظ شرعی بفرمایید؟

آیت ... مکارم: حداقل آن است که محل آن را وقف کنند و آنچه برای نمازگزاران لازم است در آنجا قرار دهند.

20- آیا در مساجد امروز و با توجه به نیازهای جامعه امروزی احداث مساجد بدون پارکینگ، آسانسور، ومهدکودک و فضای نگهداری کودکان و نیز فضای مناسب برای استقرار تشکلهای مذهبی مانند بسیج، جایز است؟

آیت ... مکارم: در مواردی که چنین نیازهایی احساس شود و از ابتدای ساخت مسجد این مکان ها را در نظر بگیرند.

21- استفاده از نقوش برجسته ی اماکن مذهبی چون خانه خدا و طواف کنندگان و... در مساجد جایز است؟

آیت ... مکارم: هرگونه نقش انسان یا موجود ذی روح دیگری خواه به صورت برجسته یا غیر برجسته در مسجد مناسب نیست.

22- آیا می توان از نمائکاری ها و سبک های معماری غربی در معماری شهرهای مملکت اسلامی استفاده کرد؟ اگر مرسوم باشند این موضوع چه حکمی دارد؟

آیت ... مکارم: حتی الامکان باید از آنها پرهیز شود و اصالت معماری اسلامی در مساجد و غیر آن محفوظ بماند.

23- آیا میتوان در پارک سازی شهرهای مسلمین از مدل های خارجی پارک سازی استفاده نمود؟

آیت ... مکارم: در صورتی که مدل معقولی باشد مانعی ندارد.

24- آیا طراحی فضاهای اجرای موسیقی در پارک ها جایز است؟

آیت ... مکارم: اگر موسیقی حرام باشد جایز نیست و همچنین به فرض که حلال باشد و مزاحمتی برای عده ای ایجاد کند آن هم اشکال دارد.

25- آیا خانم ها می توانند در پارک ها ورزش کنند ویا باید فضاهایی جداگانه برای ورزش تعبیه نمود؟ آیا مهندس معمار طراح پارک شرعا اجازه طراحی فضای ویژه بانوان را دارد ؟ اگر منجر به تقویت سلامت بانوان مسلمان شود این امر -طرا جی پارک با حفظ حریمهای بصری و رفع امکان دید نامحرم چه حکمی دارد ؟

آیت ... مکارم: در صورتی که مکان های مخصوص خودشان باشد مانعی ندارد.

26- آیا می توان بنایی ساخت که برامان عالمیه اسلامی چون مکه مکرمه ویا حرم ائمه اطهار(ع) اشرافیت دارد ومعظمت معماری ایشان را خدشه دار می کند ؟

آیت ... مکارم: هر چیزی که سبب خدشه دار شدن مقامات آنها باشد جایز نیست.

27- آیا نگهداری حیواناتی چون سگ و کبوتر در خانه که باعث آلودگی می شوند جایز است؟

آیت ... مکارم: در صورتی که هدف و غرض عقلایی صحیحی برای نگهداری آنها وجود داشته باشد مانعی ندارد مثل اینکه سگ را برای پاسبانی در منزل نگه دارند.

28- حکم بنایی که ارتفاعش باعث سایه اندازی ویا ممانعت رسیدن نور آفتاب به همسایه ویا معابر می شود چیست؟

آیت ... مکارم: در صورتی که بر خلاف عرف عادت باشد و موجب ضرر و زیان برای همسایگان شود جایز نیست.

29- آیا طراحی سردر ساختمانها به نحوی که در شب پلاک آنها قابل مشاهده نباشد بلا اشکال است؟

آیت ... مکارم: ظاهرا اشکالی ندارد هرچند بهتر این است که در هر صورت آشکار باشد تا اسباب اشتباه افراد نشود.

30- آیا طراحی مغازه - با نوع حرفه ای که نیاز به توقف اتوموبیل مشتری ها دارد - در مکانهای دارای محدودیت پارک در شهر جایز است ؟

آیت ... مکارم: در صورتی که اسباب مزاحمت برای همسایگان یا عابرین شود جایز نیست

31- آیا مهندس معمار می تواند ساختمانی با تراکم بالا- تعداد طبقات زیاد- طراحی کند که مشرف به خانه مردم باشد؟

آیت ... مکارم: جایز نیست مگر اینکه با طرح هایی جلوی اشراف آن را بگیرند.

32- آیا در طراحی خانه ؛ مستحب است چینش اتاق ها به گونه ای باشد که تمام اتاق ها رو به قبله باشد؟

آیت ا... مکارم: با توجه به اینکه نشستن رو به قبله از مستحبات است اگر چینش اتاق به صورت بالا سبب شود کسانی که در آن جلوس می کنند رو به قبله باشند مصداق مقدمه مستحب می شود.